

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Social-, Indenrigs- og Børneudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 13. juni 2018
Kontor: Task Force for Tværgående Beredskabsinitiativer
Sagsbeh: Mads Møller Langtved
Sagsnr.: 2018-0032/42-0064
Dok.: 758422

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 462 (Alm. del), som Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg har stillet til justitsministeren den 22. maj 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Magnus Heunicke (S).

Søren Pape Poulsen

/

Esben Haugland

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 462 (Alm. del) fra Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg:

”Hvilken lovgivning har vi i Danmark mod udenlandsk indblanding i et dansk valg, eksempelvis hvis vi blev udsat for samme form for indblanding, som tilsyneladende har været tilfældet med de 13 russiske statsborgere og tre russiske selskaber, der er tiltalt i forbindelse med indblanding i den amerikanske præsidentvalgkamp i 2016? Der henvises til artiklen på dr.dk den 16. februar 2018 ”USA tiltaler 13 russere for indblanding i valgkamp”.”

Svar:

1. Det kan indledningsvist oplyses, at den særlige undersøger (United States Special Counsel) den 16. februar 2018 har offentliggjort et anklageskrift i sagen ”United States of America v. Internet Research Agency LLC m.fl.” (Case 1:18-cr-00032-DLF). Anklageskriftet kan bl.a. findes på www.justice.gov/sco.

I anklageskriftet rejses der tiltale mod 13 russiske statsborgere samt 3 russiske juridiske personer. Anklageskriftet omfatter i alt otte forhold, herunder ét forhold af ”Conspiracy to Defraud the United States”, jf. pkt. 8-85 i anklageskriftet, ét forhold af ”Conspiracy to Commit Wire Fraud and Bank Fraud”, jf. pkt. 86-95 samt seks forhold af ”Aggravated Identity Theft”, jf. pkt. 96-99.

Den største del af oplysningerne i anklageskriftet relaterer sig til det første forhold om sammensværgelse om at bedrage USA, hvilket samtlige af de tiltalte er tiltalt for, jf. pkt. 8-85. Denne føderale straffebestemmelse findes i ”Title 18, United States Code, Section 371”.

I dansk ret findes der ikke nogen bestemmelse, som er sammenlignelig med den nævnte straffebestemmelse.

I anklageskriftet beskrives det bl.a., hvordan de tiltalte tilsyneladende har oprettet falske konti på Twitter og Facebook med henblik på at påvirke præsidentvalget i 2016.

Det bemærkes i den forbindelse, at det i dansk ret som udgangspunkt ikke i sig selv er strafbart, hvis en person opretter en falsk profil på f.eks. sociale medier på internettet, hvor den pågældende udgiver sig for at være en anden eksisterende person eller en fiktiv person.

Imidlertid vil selve anvendelsen af en falsk profil i en andens navn afhængig af de nærmere omstændigheder kunne være strafbar efter andre bestemmelser i straffeloven.

Hvis en falsk profil i en andens navn f.eks. anvendes til at videregive (sande eller falske) oplysninger om den pågældende person, vil det således efter omstændighederne kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 264 d, hvorefter det er strafbart uberettiget at videregive bl.a. meddelelser vedrørende en andens private forhold.

Der vil også kunne blive tale om en strafbar ærekrænkelse efter straffelovens § 267, hvis der oprettes en falsk profil i en andens navn, som anvendes til at fremstille den pågældende i et dårligt lys ved at give udtryk for f.eks. ekstreme synspunkter.

Anvendelsen af falske profiler på internettet kan ligeledes tænkes anvendt til at overtræde straffelovens § 131, hvorefter det er strafbart offentligt eller i retsstridig hensigt at udgive sig for have en offentlig myndighed mv.

I øvrigt kan det oplyses, at identitetstyveri under visse omstændigheder i øvrigt vil kunne være omfattet af en række bestemmelser i straffeloven, herunder § 171 om dokumentfalsk, § 263 om hacking, § 276 om tyveri, § 279 om bedrageri samt § 279 a om databedrageri.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af 7. maj 2018 af spørgsmål nr. 628 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

2. For så vidt angår dansk lovgivning om udenlandsk påvirkning af danske valg handlinger kan peges på straffelovens § 117, hvorefter det er strafbart at foretage en række handlinger ved de valg, der er omfattet af straffelovens § 116, hvilket bl.a. er folketingsvalg, kommunalvalg, regionsrådsvalg, valg til Europa-Parlamentet samt lovhjemlede folkeafstemninger. Der kan således efter straffelovens § 117, nr. 1-5, bl.a. blive tale om strafansvar for den, der f.eks. ved ulovlig tvang søger at formå nogen til at stemme på en bestemt måde eller til at undlade at stemme, ligesom der kan blive tale om strafansvar for den, der yder, lover eller tilbyder formuefordel for at påvirke nogen til at stemme på en vis måde eller til at undlade at stemme, eller for den, der ved svig bevirker, at nogen mod sin hensigt afholder sig fra at stemme, eller at hans stemme bliver ugyldig eller virker anderledes end tilsigtet.

Hvis den udenlandske påvirkning af danske valg handlinger udføres af en fremmed efterretningstjeneste, vil det efter omstændighederne kunne være omfattet af straffelovens § 108, stk. 1, om ulovlig efterretningsvirksomhed. Efter denne bestemmelse straffes den, som foretager sig noget, hvorved fremmed efterretningsvæsen sættes i stand til eller hjælpes til at virke inden for den danske stats område.

Udenlandsk påvirkning af danske valg handlinger vil ligeledes kunne ske ved, at der fra udlandet ydes støtte til danske politiske partier. Der kan i den forbindelse også peges på partistøttereglerne, der henhører under Økonomi- og Indenrigsministeriet. Det fremgår af partiregnskabslovens § 2 a, at politiske partier ikke fra en tilskudsgiver må modtage anonyme tilskud over en fastsat beløbsgrænse. Beløbsgrænsen reguleres årligt og er i 2018 på 20.500 kr. Ved et ”anonymt tilskud” forstås et tilskud, hvor partiet reelt ikke er bekendt med tilskudsgiverens identitet. Hvis et parti modtager et anonymt tilskud over beløbsgrænsen, skal partiet returnere tilskuddet til tilskudsyderen, og hvis det ikke er muligt, alternativt overføre tilskuddet til en konto hos Økonomi- og Indenrigsministeriet. Der er ikke fastsat en lignende beløbsbegrænsning for private tilskud, hvor partiet er bekendt med tilskudsgiverens identitet, ligesom der ikke er noget forbud mod, at politiske partier modtager tilskud fra udenlandske virksomheder, organisationer og myndigheder.

Det fremgår videre af partiregnskabslovens § 3, stk. 2, at hvis et parti i regnskabsåret fra samme private tilskudsyder har modtaget et eller flere tilskud, der tilsammen overstiger 20.500 kr. (beløbsgrænsen i 2018), skal tilskudsyderens navn og adresse fremgå af regnskabet.

3. Justitsministeriet kan i øvrigt oplyse, at regeringen i efteråret 2017 nedsatte en tværministeriel task force til imødegåelse af udenlandske påvirkningskampagner mod Danmark. Ud over Justitsministeriet deltager Udenrigsministeriet, Forsvarsministeriet, Politiets Efterretningstjeneste og Forsvarets Efterretningstjeneste i arbejdet.

I den udstrækning task forcens arbejde giver anledning til nye initiativer på området, forventer regeringen at kunne præsentere disse inden længe.